

Paus Franciscus eert 2016
Maria Magdalena als apostel

Congregatie Geloofsleer 1965
Kardinaal Ratzinger
Paus Paulus VI hernoemd de Inquisitie tot
de Congregatie voor de Geloofsleer.

2e VATICANAANS CONCILIE 1962-1965

Liturgische Hervormingen: De Mis en andere liturgieën
werden aangepast om actiever en begrijpelijker te zijn
voor de gelovigen. De volkstaal werd toegestaan naast
het Latijn.

Tijdens dit concilie werd de onfeilbaarheid van de paus
tot dogma verklaard. De leer van de onfeilbaarheid bestond
al langer in de Katholieke Kerk, maar werd pas honderden
jaren later via dit concilie bevestigd.

1ste VATICANAANS CONCILIE 1869-1870

Herstel R.K. hiërarchie in Ned. 1850

De Inquisitie wordt afgeschaft 1842

2007 Vaticaan "Processus contra Templaros"
document vrijspreek Tempeliers

**VRIJDENKEND
VERBINDEND
ZELFBESCHIKKING
MEDEMENSELIJKHEID
TRANSPARANT**

In aanwezigheid van
veel Dageraadmensen
vond op 7 juni 1945 in
Concordia te Amers-
foort de oprichting van
het Religieus Humanis-
tisch Verbond plaats.

Theosofie is een mystiek-
filosofisch systeem van
wereldbeschouwing met
een soms boeddhistisch
karakter, maar ook een
esoterische leer.

Het Evangelie van Maria Magdalena is een
gnostisch geschrift dat in een Koptische
vertaling werd ontdekt in de Berlijnse
Codex, omstreeks 1896. Er moet een oorspronkelijke
Griekse tekst van het evangelie zijn geweest, maar er
is nooit iets van gevonden, behalve enkele fragmenten
in het Grieks die onderdeel zijn van de Oxyrhynchus-
papyri en de Rylands-papyri. Omdat de eerste zes
bladzijden ontbreken, begint de tekst met een dialoog
tussen Jezus, Maria, Petrus, Andreas en Matteüs, waar-
bij Matteüs hier Levi wordt genoemd. In het geschrift
wordt Jezus consequent de Verlosser genoemd. Het
gesprek gaat over de aard van materie en zonde. Jezus
zegt hierover: "Zonde bestaat niet, maar jullie zijn het
die de zonde maken." Dit deel eindigt met de opdracht
aan de leerlingen om het evangelie te verkondigen.

1886 de "Doleantie" de Gereformeerde Kerk
in Nederland.
Abraham Kuiper
(dolerend = klagend)

Grondwet 1848
parlementaire democratie
Johan R. Thorbecke
(1798-1872)

1834 Chr. Geref. Kerk
Hendrik de Cock

MODERN HUMANISME

In 1953-1954 ontstond een felle discussie tussen de religieus
humanisten en de rationalisten. Dat resulteerde in de
beginselverklaring van 1973 waarin het standpunt van de
religieus humanisten werd verduidelijkt.

1979 Beginselverklaring HV zonder standpunt Religieus H.

1964 02/07 Het eerste huis in Ned. voor de Humanistische
Geestelijke Verzorging bij de krijgsmacht. ('t Adlerhuis in
Amersfoort)

In de tweede helft van de 20e eeuw komen nieuwe uitdagingen
naar voren die het humanisme uitdagen, zoals de groeiende
globalisering en de opkomst van de informatie- en
communicatietechnologie.

De Dode Zee-rollen omvatten een collectie handschriften van
meer dan 900 documenten, inclusief ruim 200 handschriften
van de Hebreeuwse Bijbel, de Tenach (de Hebreeuwse Bijbel).
Ze werden ontdekt tussen 1947 en 1956 in elf grotten in de
buurt van de nederzetting van Qumran.

1947-1956 De ontdekking van de Dode Zeerollen

1946 Oprichting Humanistisch Verbond, Jaap van Praag A'dam

1945 De Nag Hammadigeschriften ontdekt.

De Nag Hammadigeschriften zijn een verzameling teksten uit de
begintijd van het christendom die in 1945 gevonden werden in
Midden-Egypte in het plaatsje Nag Hammadi

1897 Oprichting Theosofisch Genootschap

CA. 1896 Evangelie van Maria Magdalena

Leden van de vereniging hebben de overtuiging dat bij de dood
het leven niet ophoudt. Men beleeft het leven op grond van deze
spiritualistische gedachte.

1888 Oprichting Nederlandse Vereniging van spiritualisten
"Harmonia" Theosofie

1875 Vrijmetselarij in de Amersfoort

Op 26 januari 1875 riep Hendrik Jan Snijder, een twaalfstal
vrijmetselaren op, om een Loge in Amersfoort op te richten. Als
naam werd gekozen "Jacob van Campen", de grote Amersfoortse
bouwmeester.

1856 Oprichting "De Dageraad"
Verandert in 1957 in "De Vrije Gedachte" (DVG)

De vereniging De Dageraad werd in oktober 1856 opgericht uit de
kringen van de onafhankelijke vrijmetselaarsloge Post Nubila Lux.
(Amsterdam 1850)

Friedrich Philipp Immanuel Niethammer was een Duitse
evangelische theoloog en filosoof

1818 Eerste gebruik van het woord "Humanisme"
Friedrich Niethammer (1766-1848)

Einde heksenvervolgingen 1750

Het einde van de heksenvervolgingen in Europa werd veroorzaakt door een combinatie van verschillende factoren, zoals de Verlichting, veranderingen in wetenschappelijk denken en veranderingen in juridische procedures.

De Oud Katholiek Kerk 1723 splitst zich af van Rome

De Oud-Katholieke Kerk scheidde zich af van Rome vanwege onenigheid over de centrale rol van de paus en het dogma van de pauselijke onfeilbaarheid, evenals een verlangen naar een meer gedeelde en collegiale kerkstructuur.

De Waldenzen vluchtten uit Lyon vanwege religieuze vervolging door de katholieke kerk en de Franse monarchie, die streefden naar religieuze eenheid. Deze omstandigheden dwongen de Waldenzen om veiliger, toleranter gebieden te zoeken waar ze hun geloof vrij konden belijden.

De Waldenzen uit Lyon 1686 vluchten voor de Inquisitie

Als prostituee en vrouw van zonde leek Maria Magdalena de tegenpool van Jezus Christus, die boetedoening en bezinning predikte en afzag van het genot des vlezes.

De Broederschap 1657 Maria Magdalena wordt gecasseerd (=vernietigd)

De Nederlands Hervormde kerk = staatskerk

Het voornaamste doel van de **Synode van Dordrecht** was tot een uitspraak te komen in het voortslepende geschil tussen de remonstranten en contraremonstranten, een geschil dat zich toespitste op de predestinatieleer, en het vastleggen van geloofsbelijdenissen.

De Nederlanden worden missiegebied 1592

In de 17e eeuw kwamen de Joden naar de Nederlanden voornamelijk uit Spanje en Portugal, waar ze vervolgd werden door de Inquisitie. Veel van hen waren Sefardische Joden die op zoek waren naar een veilige plek om hun geloof te belijden en economische kansen te vinden. De tolerante en relatief liberale samenleving van de Nederlanden bood hen deze vrijheid en mogelijkheden.

Isaac Newton (1643-1727) Grondlegger van de MODERNE WETENSCHAP

René Descartes heeft een opleiding genoten aan het jezuïetencollege La Flèche in Frankrijk van 1607 tot 1615. Deze opleiding heeft een aanzienlijke invloed op zijn intellectuele ontwikkeling gehad.

1650

Het vrouwelijk principe

Vrouwen van de Zwarte Maan

1650-1850 DE VERLICHTING

(1596-1650) René Descartes 1635 in Amersfoort

Uitvinding rekenlineaal

Anna Maria van Schurman (1607-1678)

900 rozenkruisersmanifestaties zowel vóór als tegenstanders reformatorische dogmatiek versus het 'vrije denken'

De Vrijmetselarij kwam in de 18e eeuw naar de Nederlanden vanuit Engeland, waar het in 1717 werd opgericht. Het verspreidde zich snel door Europa, mede door de Verlichting, die rationaliteit en wetenschap bevorderde. De eerste Nederlandse loge, "Loge L'Acceptation," werd in 1734 in Den Haag opgericht, aangetrokken door de idealen van broederschap, persoonlijke ontwikkeling en morele verbetering.

De Lutherse kerk in Amersfoort kwam in de 17e eeuw naar de Nederlanden vanwege religieuze vervolging en oorlogen in Duitsland en Midden-Europa, zoals de Dertigjarige Oorlog. De Nederlanden boden een relatief tolerant klimaat waar zij hun geloof vrij konden uitoefenen en profiteerden van economische en sociale stabiliteit.

Lutherse kerk in Amersfoort

Etta Lubina Johanna Palm d'Aelders (1743-1678) is de eerste Nederlandse feministe. Etta is ook de eerste vrouw die het woord neemt in een politieke club. Eind 1790 wordt haar rede voorgelezen 'Discours sur l'injustice des loix en faveur des hommes, au dépend des femmes'.

1734 Vrijmetselarij in de Nederlanden

De passer symboliseert spirituele en morele grenzen, zelfbeheersing, en het streven naar perfectie. De winkelhaak staat voor rechtvaardigheid, moraliteit en waarheidsgetrouwheid. Het oog symboliseert de Opperbouwmeester des Heelals ofwel de Grote Geometer, het Hoge Beginsel.

1717 Oprichting van de Vrijmetselarij in Londen De oprichters waren allen lid van het geheime genootschap van de Rozenkruisers.

1685

In 'Het Libro Rosso', dat na de dood van Paus Urbanus VIII uit het Vaticaan is gesmokkeld, schrijft Jezus: In den beginne schiep God de hemel en de aarde. Maar God was niet één enkel wezen. Hij regeerde het universum niet alleen. Hij regeerde met zijn metgezel, die zijn geliefde was.

Maria Magdalena, eerste der apostelen

1675

het cyclische proces van rationeel denken genereert welvaart

1660

Matthias Withoos (1627-1703)

1635 Analytische meetkunde

Jacob van Campen (1596-1657) schilder en bouwmeester Amersfoort, Randenbroek

1631

ROZENKRUISERS

Johannes Torrentius (1589-1644) Johannes Symoonisz Haarlem 1624-1627 Proces en veroordeling als rozenkruiser

1614-1620 Logaritmen

1608 Telescoop

Rotterdamse schilder Pieter Duyfhuizen (1608-1677)

CONCILIE 1545-1563 van Trente

de Barok

Het cherubijntje wordt het symbool voor de Barok. In tegenslelling tot de reformatie propageert de RK-kerk het gebruik van afbeeldingen om de gelovigen te onderwijzen.

De Sociëteit van Jezus is een katholieke religieuze orde die in Parijs werd opgericht door Ignatius van Loyola, met als doel hulp te bieden aan de naaste. Ze worden ook wel 'de alchemisten van de paus' genoemd

De vijf punten van het calvinisme

1. Totale verdorvenheid.
2. Onvoorwaardelijke verkiezing.
3. Beperkte verzoening.
4. Onweerstaanbare genade.
5. Volharding van de gelovigen.

1509-1564

Soevereiniteit van God: God wordt gezien als absoluut soeverein en almachtig, en alles wat gebeurt, gebeurt volgens zijn goddelijke wil.

Uitverkiezing: Dit leerstuk stelt dat God vooraf een aantal mensen heeft uitgekozen voor verlossing en anderen voor verdoemenis, zonder dat dit gebaseerd is op hun verdiensten of daden. Deze uitverkiezing is onvoorwaardelijk. (predestinatie)

Totale verdorvenheid: De mens is door de zondeval volledig verdorven en niet in staat zichzelf te redden zonder de genade van God.

Onweerstaanbare genade: Als God genade verleent aan een persoon, kan deze persoon deze genade niet weerstaan. De genade leidt onvermijdelijk tot redding.

Volharding der heiligen: Degenen die door God zijn uitverkoren en zijn genade hebben ontvangen, zullen in hun geloof volharden tot het einde en uiteindelijk gered worden.

HEKSENVERVOLGINGEN 1450-1750

1579 De Nederduitse Gereformeerde Kerk

Vaststelling van de **Canon van de Bijbel** (Oude en Nieuwe Testament) De openbaring bestaat alleen uit de Heilige Schrift. De **Kerkelijke Traditie**. De **Vulgata** wordt de standaardtekst van de bijbelvertaling. De geloofswaarheden van de **erfzonde**, de **zaligmaking** en **7 sacramenten**, de **transsubstantie**, de **aflaten**, **heiligenverering** en **vagevuur** bevestigd. Het **Latijn** is de enige liturgische taal. Geestelijken moeten het **Celibaat** respecteren. In elk bisdom moet verplicht een **seminarie** worden opgericht. Gelovigen worden onderricht door de **catechismus** en door prediking. Na drievoudige aankondiging wordt het huwelijk vastgelegd in een **huwelijksregister**. Een bisschop dient minimaal **theologie** gestudeerd hebben.

Mennonieten hechten veel waarde aan pacifisme, eenvoudige levensstijl en gezamenlijk zinn.

1540 Oprichting Jezuïeten CONTRAREFORMATIE

Opvallend is dat alles wat des vrouws is uit de bijbelgeschriften is weggehaald of veranderd. De vrouw wordt stelselmatig doodgewezen of vernederd. Eva is zondig omdat ze Adam heeft verlied. Gnostische bronnen geven echter aan dat de rol van Maria Magdalena een heel andere was dan de zondares die de kerk bewust van haar gemaakt heeft. In tegendeel ze wordt beschreven als de vrouw die het 'AL' kende. De 'Apostel onder de Apostelen'.

Johannes Calvin het CALVINISME

Men spreekt van Hollandse Renaissance vanaf 1565, van Noordelijk Maniërisme. Het zgn. 'maniërisme' is de laatste fase van de Italiaanse Renaissance. Deze stijlperiode heeft in Nederland geduurd van 1525 tot 1630, met een uitloop tot 1665.

Leonardo da Vinci (1452-1519)

Isis

Lilith reikt Eva de appel in de Sixtijnse Kapel Michelangelo Buonarroti 1475-1564

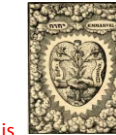

1503-1515 Jeroen Bosch (??-1516)

1501 Broederschap St.-Hieronymus (Pothbroeders)

1474 La Primavera (de Lente) Sandro Botticelli (??-1510) (Schoonheid, Kuisheid, Genot)

ca. 1450 Cosimo de Medici (1389-1464), grondlegger van de **Italiaanse renaissance**

← XX

1534 Broederschap Maria Magdalena (Sint Joriskerk)

Dirck V. Coornhert (1522-1590) HUMANISME

De mens centraal in de kosmos als wel in de materie

1483-1546

In het hart van 'La primavera' Maria Magdalena, in het rood gekleed. Zephyros, rechts, de wind, schenkt het leven aan Chloris, zijn ware geliefde. La primavera, de lente duidt op een nieuw begin. De drie gratiën zijn een reactie op het voorschrift dat seksualiteit uitsluitend gericht moet zijn op de voorplanting. Alle genot is pervers en duivels. Zuiverheid, of kuisheid, is de dans van het leven, een viering van de aardse liefde in haar drie gedaanten: Zuiverheid, Schoonheid en Genot. Vandaar dat Cupido boven het tafereel zweeft, met zijn boog gericht op de Kuisheid. Ze zal transformeren totSchoonheid, gevolgd door Genot, terwijl ze de driedelige cyclus van de liefde doorloopt. Links reikt Mercurius of Hermes naar de hemel. Hij treedt op als verbindende schakel tussen de hemel en de aarde.

Erasmus 1467-1536

1550 Mennonieten, doopsgezinden, wederdopers (Huldrych Zwingli 1484 - 1531)

stalmeester W.v.Oranje Emmercy de Lyere 1550/55-1681) Dirck Volckertsz Coornhert Christoffel Plantijn 1520-1589 Huibert Duyfhuys 1515-1581

Coornhert W.v.Oranje

Zij bezigden de opvatting dat niemand ter mocht worden gebracht voor zijn opvattingen. Zij maakten bezwaar tegen het dragen van wapens en het afleggen van een eed en stonden vooral onpartijdig ten opzichte van andersdenkenden.

1540 Het Huis der Liefde (Antwerpen) (geheim genootschap)

- De Bijbel is de enige bron van geloofsautoriteit.
- Rechtvaardiging door geloof alleen.
- Verlossing is een geschenk van God.
- 2 sacramenten: de doop en het avondmaal.
- De aanwezigheid van Christus in het Avondmaal.

1517 Luther poneert zijn 95 stellingen. de REFORMATIE

De Italiaanse renaissance kenmerkte zich door hernieuwde interesse in klassieke oudheid, vooruitgang in kunst, wetenschap en literatuur,

Het Westers Schisma begon met het conflict tussen paus Urbanus VI en de kardinalen die hem hadden verkozen. Deze verdeeldheid leidde tot de verkiezing van een tegenpaus, Clemens VII, in Avignon, Frankrijk, terwijl Urbanus VI in Rome bleef. Deze situatie resulteerde in twee rivaliserende pausen, één in Rome en één in Avignon, wat leidde tot een schisma in de kerk. Het schisma eindigde uiteindelijk met het Concilie van Konstanz waarbij de tegenpausen werden afgezet en er een nieuwe paus, Martinus V, werd gekozen, waarmee de eenheid van de Katholieke Kerk werd hersteld.

1414-1418

1417

1378

Westers schisma

1376

1309

De Babylonische ballingschap der pausen. Het pauselijke hof verhuisde van Rome naar Avignon in Frankrijk, onder druk van politieke invloeden en een machtsstrijd binnen de kerk. Daardoor kwamen de pausen onder de invloed van de Franse koningen. Na 1377 keerde de pauselijke zetel terug naar Rome.

Opkomst van de **inquisitie** in Noord-Europa ca. 1380

1432

Urbanus VI

SCHULD EN BOETE

Het Lam Gods, ook wel bekend als het "Gentse altaarstuk", werd in opdracht gegeven aan de Vlaamse schilder Jan van Eyck door de patriciërsfamilie Vijd. Ze wilden het altaarstuk laten plaatsen in de Sint-Baafskathedraal in Gent, waar het nog steeds te bewonderen is.

Het concilie veroordeelt de Wycliffitische ketterij, de **Lollards** en daarmee ook een van de belangrijkste aanhanger, de Boheemse lollardische theoloog **Johannes Hus**.

De opvattingen van de Engelse Lollarden verschillen in een aantal zeer belangrijke opzichten van die van de Nederlands-Vlaamse Lollarden. Weliswaar delen ze een armoede-ideaal en keren beide zich tegen het kerkelijk establishment, maar de oriëntatie op de Bijbel, het gebruik van de volkstaal en de principiële afwijzing van het gezag van de paus zijn alleen in Engeland te vinden, terwijl de Nederlands-Vlaamse groep een veel mystiekere, naar het spiritualisme neigende inslag kende. De overeenkomsten deelden zij bovendien met een aantal andere bewegingen zoals de bedelorden, zodat ook op deze punten geen directe beïnvloeding hoeft te worden aangenomen.

1374 Paus Gregorius XI handhaaft het recht van de Lollarden om in de volkstaal te predikken.

1366

1349 Flagellanten of geselbroeders trekken van Utrecht naar Deventer.

1330 'De Planctu Ecclesiae', geschreven door de Spaanse dominicaan Alvaro Pelayo op verzoek van paus Johannes XXII. **Het is een synthese van de 102 gebreken, misdrijven en ondeugden van de vrouw.**

CONCILIE 1311-1312 van Vienne

Het concilie neemt maatregelen tegen ketterse bewegingen in de gemeenschappen van de **begijnen**, opheffing van de ridderorde der **tempeliers**, de apostolische armoede van de **franciscanen** en maatregelen om conflicten te voorkomen tussen **bedelorden** en de plaatselijke priesters bij begafnissen.

Eind 13e eeuw waren er groepen vrome mannen en vrouwen die zich, vooral in de stedelijke gebieden van de Nederlanden en het Rijnland, bezighielden met de opvang van lijders aan besmettelijke ziekten en krankzinnigen. Tevens begroeven zij de overledenen. De mannen werden lollarden, bogarden, celebrouden of cellieten genoemd. De celliezusters of zwartzusters vormden de vrouwelijke tak.

John Wycliff (1330-1384) brengt Lollarden naar Engeland

Geert Grote 1340-1384

BAPHOMET

Paus Clemens V heeft de tempelorde op op beschuldiging van de aanbidding van BAPHOMET. Alle bezittingen worden geconfisciseerd door Philips II van Frankrijk.

Tempeliers opgeheven 1312

Paus beveelt arrestatie tempeliers 1308

Philips II van Frankrijk beveelt arrestatie tempeliers 1307

9e Kruistocht 1271-1275

8e Kruistocht 1270

7e Kruistocht 1248-1254

6e Kruistocht 1228-1229

5e Kruistocht 1213-1222

4e Kruistocht 1202-1204

3e Kruistocht 1189-1192

De devoten ontstaan doordat mensen niet tevreden zijn met hun situatie door misstanden onder de geestelijkheid en in de kerkelijke leiding. Persoonlijke levensheiliging en praktische levenswijzen vormen het streven. De initiatiefnemers bestaan uit geestelijken en leken. Ze leven in gemeenschap van tafel en goederen zonder een formele klooster-gelofte af te leggen.

1381

1380 Opkomst van de **MODERNE DEVOTEN** in 't Sticht

De bisschop van Utrecht graaft Matheus de Lollard op om hem alsnog al ketter te verbranden.

1325 De bisschop van Luik dreigt met excommunicatie begijnen.

1311 Concilie v. Vienne

1310 Vervolging van de begijnen. Margareta Porete sterft op de brandstapel.

1300 **LOLLARDEN** Alexianen of Cellebroeders en zusters vestigen zich in Antwerpen.

CONCILIE 1274 van Lyon	Tijdens het concilie wordt de doctrine van het vagevuur vastgesteld
2e Kruistocht 1144	Kruistocht vanuit Brugge over zee via Gibraltar naar Akka.
3e Albigenzische 1243-1244 Kruistocht	Het kasteel van Montségur had zich ontwikkeld tot een kathaars centrum. Het bolwerk was een van de laatste toevluchtsoorden van de katharen.
1233	Paus Gregorius IX richt de Inquisitie op (Dominicanen en Benedictijnen)
2e Albigenzische 1226-1229 Kruistocht	Koning Lodewijk VIII van Frankrijk begon de tweede kruistocht tegen de katharen. Zijn doel was de annexatie van de Languedoc.
Opkomst van de bedelorden	Benedictijnen (529), Cisterciënzers (1098), Franciscanen/Minderbroeders (1209), Dominicanen (1216),
CONCILIE 1215 4e Lateraans	Joden moet geel insigne dragen. 7 sacramenten vastgesteld. Veroordeling Albigenzen en Waldenzen. Kerkelijke tucht ingevoerd. Gelovigen minimaal eens per jaar biechten .
1ste Albigenzische 1209-1224 Kruistocht	Paus Innocentius III wilde de ketterij in de Languedoc de kop indrukken, nadat zijn gezant Pierre de Castelnau in januari 1208 vermoord was. Paus Innocentius III ging ervan uit dat de moord door een vazal van Raymond VI van Toulouse was gepleegd.
CONCILIE 1184 van Verona	Streng optreden tegen kettters . Oproep keizerlijke kruistocht. Begin van de werkzaamheden van de Inquisitie
CONCILIE 1179 3e Lateraans	Paus wordt gekozen door kardinalen tijdens een conclaf . De Katharen in Zuid-Frankrijk in de ban. Waldenzen niet veroordeeld. Joden moeten apart van de christenen gaan wonen. Kerkparochies moeten onderwijs aanbieden. Parochiescholen . Oprichting van de Latijnse school .
CONCILIE 1139 2e Lateraans	Gehuwden mogen niet gewijd worden tot subdiaken. Wie gewijd is mag niet meer huwen. Invoering van het celibaat .
CONCILIE 1129 van Troyes	Erkenning Tempeliers door De Kerk, met directe verantwoordelijkheid aan de paus
CONCILIE 1123 1ste Lateraans	Investituurstrijd en Concordaat van Worms bisschopbenoemingen door de paus i.p.v. de keizer
In N-Frankrijk ontstaat de GOTIEK 1122 Notre Dame, Chartres, Reims, Bourge	
1ste Kruistocht 1096-1099	In de stadswapens van meerdere oude Franse steden is het paaslam met het vaatje opgenomen. Het lam verwijst naar Maria Magdalena op de Pesach. Maria Magdalena is het symbool voor 'BEVRIJDING'. Het vaatje verwijst naar de tempeliers die het lam bescherming bieden.
KETTERVERVOLGINGEN 1042-1052 van het Rijnlands katarisme	Het Rijnlands katarisme was een religieuze beweging die in de 12e en 13e eeuw opkwam in de Rijnlanden, een gebied dat omvatte de huidige Nederlanden, België en delen van Duitsland. Het was gebaseerd op de ideeën van gnosticisme van de Bogomielen, de oude mystieke stroming die stelt dat de mensheid deel uitmaakt van twee tegenstrijdige krachten: het goede en het kwade. Ze weigerden daarom de sacramenten van de katholieke kerk te aanvaarden en beweerden dat ze rechtstreeks in contact stonden met God zonder tussenkomst van priesters of kerkelijke hiërarchie. Het Rijnlands katarisme werd gezien als een grote bedreiging voor de katholieke kerk en werd met geweld uitgeroeid in de 13e eeuw.

Commanderij ter Brake 2e Kruistocht	1147-1149	Begijnhoven in Douai 1245 Rijsel (Lille) 1244 Kortrijk 1242 Vallenciennes 1239 Gent 1234
1244	Slag/val Montségur	
1217-1218	Beleg/slag Toulouse	1216 Paus erkent Begijnen/Begarden 1215 Begijnen in Lage Landen.
1213	Slag van Muret	Hun naam evolueerde van "vrome vrouwen" naar de religieuze vrouwen en in de volksmond werd "begijnen" een spotnaam met een ketterse bijklank. Ze deelden die naam immers met bewegingen zoals de Albigenzen, het gnostisch christendom en de Vrije geesten. In sommige groepen begijnen zullen wellicht ook verwante ideeën hebben geleefd. De kerk bekeek deze groep, die steeds groter werd en door zijn onafhankelijkheid ontsnapte aan de controle van de geestelijkheid, met grote argwaan.
1210	Beleg van Minerve	
1209	Bloedbad van Béziers	
1160	katharisme uit Occetanië verspreidt zich richting Lyon. Waldenzen	
TEMPELIEREN	KATHAREN ALBIGENZEN	
1129	Tempeliers erkend door de paus	
1118	Oprichting Tempeliers	
1e Kruistocht Commanderij Brugge	1096-1099	1052 Kettervervolging in Goslar 1042 Kettervervolging in Vlaanderen en Keulen
Carcassonne Arzens	 	

SYNODE 1095
van Clermont

2e CONCILIE 787
van Nicaea

CONCILIE 692
van Trullo

Paus bestrijd het 596 lerse christendom

CONCILIE 680
van Constantinopel

SYNODE 664
van Whitby

CONCILIE 535
van Clermont

CONCILIE 529
van Orange

mening wordt feit

SATAN van tegenstrever van GOD tot verspersoonlijking van het kwaad

Invoering **Algehele afaat** voor pelgrimsgelofte naar het Oosten.

15 augustus 1096 wordt vertrekdatum van de eerste pauselijke **kruistocht** naar Jeruzakem.

1054 Het grote Schisma Oosterse en westerse kerk

988 De Russisch Orthodoxe Kerk

- De kathaarse doctrine:**
- man en vrouw zijn gelijkwaardig.
 - Onderricht in de landstaal.
 - Gericht op heiliging en zieleheil.
 - Gericht op welzijn van mens en dier.
 - God manifesteert zich in de schepping.
 - Het ontbreken van een religieuze hiërarchie.
 - God beheerst de ziel van de mens.
 - Satan beheerst de wereld en het lichaam (Satan = verzoeker, tegenstrever)

Besluit: Herinvoering van de **beeldenvereering**.

Besluit: **Maria** is voor altijd **maagd** en Maria onbevleete ontvangenis.

Besluit: Christus is werkelijk **God én** werkelijk **Mens**.

Het **Paasfeest** op de 1e zondag na de 1e volle maan na de winterequinox. Men wilde hierdoor Jezus kruisiging en opstanding ontdoen van de associatie met het joodse **Pesach**.

Het concilie spreekt zich met kracht uit tussen huwelijken tussen christenen en joden. Paus Gregorius I, de Grote predikt dat **Maria Magdalena** een prostituee was.

Het concilie bevestigt voor een groot deel de theologie van de kerkvader **Augustines van Hippo**. Vanaf 376 was Augustinus gedurende tien jaar lid van de gemeenschap van de manicheeërs. In 387 werd hij met Pasen door Ambrosius gedoopt. Van 396 tot zijn dood in 430 was hij bisschop van de Kerk van Hippo Regius.

Bij de Bogomielen vindt men weer de gnostische opvatting dat niet God, maar Sataniël de schepper van de wereld was. Deze opvatting vindt men precies zo terug bij de katharen. De Bogomielen zochten verlossing uit het lichaam door het beoefenen der deugden. Zij predikten geweldloosheid ten aanzien van mens en dier.

Bogomielen

Bogomielse missionarissen missioneren het gnostisch katarisme in Strassburg, Mains en Keulen.

De Bogomielen zijn vernoemd naar hun stichter de priester Bogomiël. Het woord bogomiël betekent 'Hij die door God bemind wordt'.

Men vermoedt is dat het gnostisch katarisme van de Paulicianen zijn oorsprong vindt in de bergachtige streken van het 9e eeuwse Armenië.

Spencer noemt de Paulicianen een 'stepping-stone' tussen het manicheïsme en de Bogomielen, de voorlopers van de katharen. Veel essentiële eigenschappen van het latere katharengeloof vindt men bij de Paulicianen terug. Zij verwierpen het Oude Testament en ook sommige delen van het Nieuwe, sommige sacramenten en het idee van de kerkelijke hiërarchie en autoriteit. Daarvoor in de plaats kwam een geïniteerde klasse. Typisch gnostisch is hun opvatting van een boze God.

1028 Het katarisme verspreidt zich naar **Albi/Carcassonne**.

1022 Het Rijnlands katarisme verspreidt zich naar **Orléans**.

1012-1020 Het Rijnlands katarisme verspreidt zich naar **Luik/Brugge/Londen**.

1000 Bogomielse **missionarissen** uit Croatië trekken naar het Rijnland.

950 Bogomielse **missionarissen** uit Bulgarije trekken door de Balkan via Croatië richting Florence.

900 In Bulgarije ontstaat de kerk der **Bogomielen**.

872 **Paulicianen** als ketteren uit Constatinopel gedeporteerd naar de Balkan.

CONCILIE 451
van Chalcedon

Erkenning van de Oosters Orthodoxe Kerk.

Erkenning van de Rooms Katholieke Kerk

451

CONCILIE 431
van Efeze

1. Christus is slecht één persoon, volkomen God en volkomen Mens.
2. Maria krijgt de titel: Moeder Gods. Begin van de **MARIAVERERING**.
3. Invoering van het christelijke kruis.

Oudste icoon van Maria "Advocata Nostra"

CONCILIE 418-419
van Carthago

Kerkvader Augustinus bedenkt de **ERFZONDE**
Officiële bekrachtiging van de Canon van de Bijbel.

Genot bij sex is zondig en is het voertuig van Satan.

SEX IS UITSLUITEND VOOR DE VOORTPLANTING

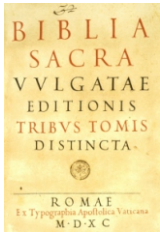
SCHULD EN BOETE

De erfzonde is een theologisch concept dat voornamelijk in het christendom wordt gevonden, met name in de katholieke en protestantse tradities. Het verwijst naar de overtuiging dat alle mensen sinds de zondeval van Adam en Eva, zoals beschreven in het Bijbelverhaal van Genesis, een aangeboren neiging tot zonde hebben geërfd.

Volgens dit concept hebben Adam en Eva, als de eerste menselijke wezens, in de Hof van Eden gezondigd door ongehoorzaam te zijn aan God en te eten van de verboden vrucht van de Boom van kennis van goed en kwaad. Als gevolg hiervan werden ze uit de tuin verbannen en brachten ze de vloek van de zonde over de hele mensheid.

De erfzonde wordt beschouwd als een staat van geestelijke verdorvenheid die inherent is aan alle mensen bij hun geboorte. Hoewel individuen niet persoonlijk verantwoordelijk worden gehouden voor de zonde van Adam en Eva, wordt geloofd dat ze toch de effecten ervan erven, zoals een neiging tot zondigen en een gescheidenheid van God.

Zowel het Ierse als het gnostische christendom kennen geen erfzonde.

CONCILIE 393
van Hippo

De **canon** van de Bijbel wordt vastgesteld.
Dat is een lijst van boeken die als doctrinaire autoriteit worden beschouwd. Het Oude en Nieuwe Testament en de Apocriefen, die niet in de Bijbel opgenomen boeken.

DE VULGAAT

383 Hieronymus vertaald de Bijbel (Editio Vulgata) van het Grieks naar het Latijn.

De monnik Pelagius wordt in verband gebracht met de theologische strijd over vrije wil, genade, erfzonde en kinderdoop. Pelagius stelde dat de vrije wil van de mens ook na de zondeval intact was en ontkennde de erfzonde.

CONCILIE 343
van Sardicia
het huidige Sofia in Bulgarije

De bisschop van Rome wordt de paus

De Orthodoxe Kerk erkent het concilie niet

380 Edict van Thesaloniki. Het christendom wordt de officiële religie van het Byzantijnse Rijk.

343

1ste CONCILIE 325
van Nicea

1. De leer van Arius wordt in twijfel getrokken.
2. De leer van de Incarnatie/Menswording van God.
3. De **Triniteitsleer**. de Vader, de Zoon en de H. Geest.

SAAMHORIGHEID

Nino van Georgië, dochter van een Romeinse generaal, zet de eerste voet aan land bij het Paravaini-meer en kerstent in opdracht van Maria het koninkrijk Georgië. Zij gebruikt het 'wijnstokkenkruis'.

319 Nino van Georgië kerstent Georgië

Het **MANICHEÏSME**
(300-500)
zie pagina 1 en 2

312 Keizer Constantijn ziet een kruis aan de hemel en besluit het christendom om te vormen tot een hybridische Romeinse godsdienst.

Christenvervolgingen in Rome

Na 13 jaar gevangenschap bekeerde Grigor Lusavorich (Sint Gregorius de Verlichter) de Armeense koning Tridates III tot het christendom.

301 Christendom in Armenië wordt staatsgodsdienst

185-255 vrouwen in de Kerk benoemd tot diaken

Rooms christendom

Mithras
petra
genatrix

Tussen
200 en 300
ontstaat het
Keltisch
christendom
tot ca. 1100

de tonsuur
voor de Ierse
monniken
wordt overge-
nomen van
de Keltische
Druïden

Keltisch-Iers
christendom

200 Sint Patrick kerstent Ierland

Het Ierse christendom stond bekend om haar mystiek, spiritualiteit en de aanwezigheid van God in de natuur. Ze richtten zich op het stichten van kloosters voor monniken en nonnen. Veel aspecten van de Keltische cultuur en tradities werden geïntegreerd in het geloof. De Keltische kerk heeft een rijke erfenis op het gebied van kunst, manuscripten en literatuur. Het Ierse Christendom heeft een belangrijke rol gespeeld in het verspreiden van het christendom.

In de latere versies van de evangelieën is "Jezus de Nazarener, de gekruisigde" gewijzigd in "Jezus van Nazareth".

De eerste evangelist Marcus spreekt niet over Jezus van Nazareth, maar over Jezus de Nazarener. (Marcus 16.6: Hij zeide tot haar: Weest niet ontsteld. Jezus zoekt gij, de Nazarener, de gekruisigde) Nazareners of Nazoreeërs waren een Joods-religieuze Zelotische groepering. Jezus was de 'Nazarener' omdat hij in zijn dagen de leider van de beweging zou zijn geweest.

95 Johannes sterft in Ephese

90-100 Johannes Evangelie

80-100 Lucas Evangelie

70-85 Mattheüs Evangelie

60-70 Marcus Evangelie
geschreven in Rome
in het Koinè-Grieks

Tijdens de Joodse Oorlog namen de Zeloten de tempel in en begonnen de priesterelite te zuiveren, waarna ze hun eigen hogepriester Phanni aanstelden, die voor een bepaalde tijd in priesterlijke kledij de tempeldienst overnam.

Het **mithraïsme**, ook wel de Mithrascultus genoemd, was een mysteriecultus rond de god Mithras, die van de late eerste eeuw tot de late vierde eeuw beoefend werd in grote delen van het Romeinse Rijk. Het was een van de twee officiële godsdiensten in het Romeinse Rijk tot ca. 300 n.Chr., toen de opkomst van het christendom in Rome het mithraïsme afzwakte. Het bleef daarna een belangrijke godsdienst in het West- en Oost-Romeinse Rijk.

De Mithras-rituelen vonden plaats in onderaardse ruimtes en bij het naar binnengaan doopte je de wijs- en middelvinger van de rechterhand in een bakje met water. Het brood stond voor het lichaam van de stier en de wijn voor het bloed. Het idee dat Jezus een dergelijk ritueel van brood en wijn zou hebben ingesteld is volstrekt ondenkbaar als je ook maar iets van het jodendom afweet. Er gelden heel strikte spijswetten waarbij de strengste verboden te maken hebben met het niet mogen nuttigen van bloed. Andere **syncretisme** zijn de gemeenschappelijke feesten zoals de geboorte van Mithras (de zon) op 25 december, de dooprituelen als inwijdingsproces voor nieuwe leden en een hiërarchische structuur met graden van inwijdingen en privileges.

Het is belangrijk op te merken dat hoewel er overeenkomsten zijn tussen beide religies er ook aanzienlijke verschillen zijn. Het Mitharisme in Rome ten tijde van het vroegste christendom was gewijd aan de aanbedding van Mithras, een Perzische godheid die door de Romeinen is overgenomen en getransformeerd in een mysteriecultus.

Antiochië was een vroeg centrum voor de verspreiding van het christendom. Volgens de Bijbel was het de plek waar de discipelen voor het eerst de term "christenen" gebruikten om de volgelingen van Jezus aan te duiden. De stad had een diverse bevolking, waaronder Joden, Grieken en Romeinen, wat bijdroeg aan de verspreiding van het evangelie naar verschillende culturele groepen.

Antiochië stond bekend om zijn theologische scholen en geleerden. Theologen zoals Ignatius van Antiochië en Johannes Chrysostomos waren afkomstig uit Antiochië en hebben aanzienlijk bijgedragen aan de ontwikkeling van de vroeg-christelijke theologie en spiritualiteit.

Hoewel Antiochië een centrum van vroege christelijke activiteit was, had het ook sterke banden met de kerk in Jeruzalem, waar het christendom zijn oorsprong vond. Er was regelmatige communicatie en uitwisseling tussen de christelijke gemeenschappen in Antiochië en Jeruzalem.

Antiochië diende als uitvalsbasis voor verschillende missionaire reizen en activiteiten in de vroege kerk. Paulus en Barnabas begonnen bijvoorbeeld hun eerste zendingsreis vanuit Antiochië, en van daaruit werd het evangelie verspreid naar verschillende delen van het Romeinse rijk.

Net als andere centra van de vroege Kerk, werd Antiochië geconfronteerd met theologische controverses en debatten, zoals die over de aard van Christus en de relatie tussen zijn goddelijke en menselijke natuur (de christologische controverses).

Het christendom in Antiochië bleef gedurende de vroege en latere periodes een invloedrijke kracht, en de stad bleef een belangrijk centrum van de Kerk in de oosterse tradities.

Antiochië

70 **Verwoesting van Jeruzalem.**

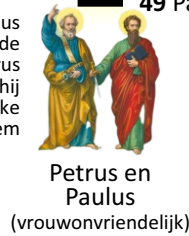
69 Tijdens de belegering van Jeruzalem riep Simon de zoon van Giora zichzelf tot messias-koning uit, kleepte zich als een Judese koning en begon zuiveringen onder de tempelelite. Hij werd gevangengenomen door de Romeinen en geëxecuteerd.

Ca. 66 Menahem trok Jeruzalem binnen met zijn mannen, bestormde de tempel en zuiverde deze van de valse priesters. Hij riep zichzelf uit tot Messias en koning, verscheen in koninklijk gewaad en ging de tempel in om offers te brengen aan God. Hij werd naderhand gemarteld en gedood.

'Ken uzelve' is het adagium van de gnostici. In plaats van een geloofsbelijdenis en het volgen van de Bijbel, geloven de gnostici in een innerlijke weg naar God door zelfkennis. In de gnostiek zijn man en vrouw gelijkwaardig.

In zijn eerste brief aan de gemeente Korinthe schrijft Paulus: Vrouwen moeten gedurende uw samenkomsten zwijgen. Ze mogen niet spreken, maar moeten ondergeschikt blijven, zoals ook in de wet staat. Als ze iets willen leren, moeten ze het thuis aan hun man vragen, want het is een schande voor een vrouw als ze tijdens de samenkomst spreekt. 1Kor 14:34-35.

Dat Petrus in Rome is geweest en de eerste paus werd, ontstond pas in de 2e eeuw onder de christenen in Rome. Waarschijnlijk heeft Petrus niets te maken gehad met de christenen en is hij ook nooit in Rome geweest. Als belangrijke Nazarener is hij tot zijn dood toe in Jeruzalem gebleven.

Petrus en Paulus (vrouwvriendelijk)

De Ebionieten waren joden die Jezus volgden. Geen messias-belijdende joden, dus geen joodse christenen zogezegd, maar joden zoals de discipelen en de eerste volgelingen van Jezus dat waren: besneden, zich houdend aan de spijswetten, de voorschriften van de Thora in ere houdend, enzovoort. Ze noemden zichzelf 'de armen' — ebnim — naar de 'armen van geest', die volgens Jezus het koninkrijk zouden beërven.

In 664 besluit de kerk de kruisiging en opstanding van Christus te ontdoen van hun associatie met het Joodse Pesach. Het wordt de 1e zondag na de volle maan na de winterequinox.

Pesach. het Paaslam verwijst naar het joodse Paasfeest

Zonsverduistering

Simon Petrus, Jacobus zoon van Zebedeüs, Johannes broer van Jacobus, Andreas, Philippus, Bartholomeüs, Mattheüs, Jacobus zoon van Alpheüs, Thaddeüs, Simon de Zeloot, Judas Iskariot.

Judas de Galileeër predikte een terugkeer van het koninkrijk van Israël, riep zichzelf tot koning van Israël uit en verzamelde een leger, maar werd door de Romeinen gearresteerd en ter dood gebracht, gekruisigd.

Tijdens het Wekenfeest (Sjavoet 7 weken na Pesach) vond een oproer plaats waarbij joodse gelovigen de tempel probeerden in te nemen, met als gevolg dat de Romeinen hard ingrepen en tweeduizend joden aan het kruis lieten nagelen.

Het **manicheïsme** (300-500) was een gnostische religie en een stroming binnen het christendom, waarin de verwerping van gnosis het kernthema was. De grondlegger was Mani (216-276). Het ontstond korte tijd na andere religieuze bewegingen waarin gnosis ook het kernthema was, zoals de gnostiek, hermetisme en min of meer gelijktijdig met het mandeïsme. In het manicheïsme wordt uitgegaan van twee reeds voor de schepping van de kosmos aanwezige van elkaar onafhankelijke en ongeschapen principes; het goede en het kwade. In de manicheïsche mythe worden die principes verbeeld als een rijk van het Licht en het Goede waar God de Vader heerst en een rijk van de Duisternis. Beide rijken voerden al in een oertijd, voor het bestaan van de kosmos, een strijd. In een tweede periode werd de kosmos gecreëerd uit zowel licht als duisternis. Ook de materiële wereld met zijn planten, dieren en mensen is uit deze delen samengesteld. In de op deze wereld voortgezette strijd is het de opgave van manicheeërs zoveel mogelijk van het licht (het goede) te bevrijden uit de duisternis (het kwade).

- 62 Petrus (?) en Paulus sterven als martelaar
- 60 Paulus bezoekt Macedonië, Kreta en Spanje (??)
- 53-57 Paulus 3e zendingsreis
- 50-53 Paulus 2e zendingsreis
- 49 Paulus bezoekt Jeruzalem

Jodendom

49 Concilie van Jeruzalem

Na de dood van Jezus nam zijn broer Jacobus de Rechtvaardige de leiding van de gemeenschap over en leidde het 1ste concilie.

Ca.58 Tijdens het Pesachfeest drong een Sicariër zich door de menigte naar voren en vermoordde de zetelende hogepriester Jonathan met een dolk.

Maria Magdalena staat voor: **Bevrijding** van de zonde (= angst) Overwinning van het kwaad (= repressie) Begin van Gods Koninkrijk (= vrijheid)

Het oorspronkelijke Koinè-Griekse "Me mou haptou" wordt door de gnostisch christenen van Antiochië na het sterven van Jezus vertaald en geïnterpreteerd als: "Laat mij nu los, op jou komt het aan". Met **jou** wordt Maria Magdalena bedoeld.

Gnostisch christendom

49 Concilie van Jeruzalem. loskoppeling van het jodendom en het christendom. De joodse besnijdenis is niet langer noodzakelijk voor de christenen.

48 Petrus bezoekt Antiochië

Ca. 46 De Zeloten Jacobus en Simon van Galilea probeerden de Romeinse overheersing neer te slaan en een koninkrijk van Israël te vestigen, maar werden allebei opgepakt en gekruisigd.

Ca. 40 Antiochië, de eerste christengemeenschap (joodse sekte)

33 Paulus van Tarsus ontmoet in een visioen de verrezen Christus op weg naar Damascus.

32 Stepfaus gestenigd De eerste martelaar.

30 Pinksterdag

(ca. 40) Me mou haptou (Grieks) "Laat mij los" (390-405) Noli me tangere (Latijn) "Raak mij niet aan"

zondag: Intocht van Jezus in Jeruzalem
maandag: Jezus reinigt de Tempel
dinsdag: Jezus onderwijst in de Tempel
woensdag: Maria Magdalena zalft Jezus

donderdag: Laatste avondmaal
vrijdag: Jezus veroordeeld door Pilatus
zaterdag: Jezus ligt in het graf
zondag: **Pesach**, Jezus is verrezen

29 Leidensweek

Ca. 26 Jezus drijft 7 demonen uit bij **Maria Magdalena** (reiniging van de 7 chacra's)

De tijdrekening 'na Chr.' werd ca. 532 (527) door Dionysius Exiguus ingevoerd. Het concilie van Chelsea droeg in 816 de bisschoppen op hem toe te passen. Kreizer Karel III was de eerste die in 879 'In het jaar des Heren' aan zijn regering toevoegde.

Ca. 4 v.Chr. **Geboorte Christus**

Ca. 4 v.Chr. Met Pesach vond een oproer plaats waarbij godvrezende joden de bevrijding van Israël uitriepen, de tempel wachters doodden en de tempel innamen. Het oproer werd hard neergeslagen en de verzetsstrijders werden afgeslacht.

Ca. 47 v.Chr. Hizkia de Galileeër riep zichzelf uit tot koning en wilde Jeruzalem en de tempel bevrijden van de Romeinen. Hij verzamelde een leger in de bergen van Galilea, maar werd door Herodes gevangengenomen en zonder proces gedood.

Ca.167 v.Chr. Mattathias de Hasmoneeër trok met een leger volgelingen Jeruzalem in om de tempel te zuiveren van de smet, de overheerser te verdrijven en het koningschap van Israël te herstellen.

